

Werk in uitvoering

LOKALE INCLUSIE UITVOERINGSAGENDA

2023-2026

GEMEENTE

NOORDENVELD

Uitvoeringsagenda 2023 – 2026

Het doel van het VN Verdrag Handicap is om de positie van mensen met een beperking te beschermen en te verbeteren. Het is nodig om die aanpassingen te doen die er toe bijdragen dat mensen zelfstandig en op voet van gelijkheid kunnen meedoen. Samen met ervaringsdeskundigen van de stichting Toegankelijk Noordenveld voor Iedereen (TN), hebben we in de afgelopen jaren al veel weten te bereiken op het gebied van inclusiviteit en toegankelijkheid. Ook is het duidelijk dat er nog veel moet gebeuren om iedereen volwaardig mee te kunnen laten doen.

Samen met de ervaringsdeskundigen van TN heeft de gemeente informatie opgehaald om te komen tot een nieuwe Lokale Inclusie Agenda en aanpak voor 2023 – 2026. Zo weten we zeker dat we de juiste dingen doen en prioriteit geven aan die zaken die voor mensen met een beperking nodig zijn.

We hebben al deze informatie, ook in de afgelopen jaren, opgehaald tijdens gesprekken met inwoners, ondernemers, (zorg)professionals, dorps huis- en verenigingsbesturen. Door te luisteren naar de ervaringsverhalen van mensen met een beperking in onze gemeente. Door tijdens activiteiten en bijeenkomsten te ontdekken welke klachten, wensen en behoeften er bestaan. Door informatie op te halen bij collega's in de eigen organisatie. Ook hebben we zorgvuldig gekeken naar bestaande en komende wet- en regelgeving en wat (landelijke) belangenorganisaties adviseren. Vanuit haar rol als volksvertegenwoordiger hebben we, tijdens de startbijeenkomst over nieuw inclusiebeleid en toegankelijkheid, ook informatie en inzichten opgehaald bij de gemeenteraad. Als laatste hebben we ook de medewerkers van Welzijn in Noordenveld (WiN), zij staan dicht bij de inwoners met hulp- en/of ondersteuningsvragen, betrokken en gevraagd om met ons mee te denken over wat in Noordenveld nodig is.

Zo is het duidelijk geworden dat we de komende jaren doorgaan/aan de slag gaan met;

1. Vergroten van de bewustwording voor mensen met een beperking
2. Vergroten van de toegankelijkheid van (gemeentelijke) gebouwen
3. Toegankelijker en begrijpelijker aanbieden van (gemeentelijke) informatie
4. Vergroten van de toegankelijkheid van de openbare ruimte
5. Het in kaart brengen en realiseren van meer toiletten
6. Uitvoering geven aan convenant Dementievriendelijk Drenthe

1. Bewustwording

Wat	<p>Nog dagelijks blijkt dat niet iedereen in onze samenleving zelfstandig en op voet van gelijkheid kan meedoen. Het zou voor iedereen mogelijk moeten zijn om gelijk aan anderen bijvoorbeeld uit eten te gaan, te sporten, musea te bezoeken, toegang tot informatie te krijgen, aan een activiteit deel te nemen of op een andere manier en naar eigen keuze vrije tijd in te kunnen vullen.</p> <p>Het is daarom nodig om;</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Te blijven werken aan meer bewustwording en begrip voor mensen met een beperking en voor wat nodig is om volwaardig mee te kunnen doen. 2. Het respect voor elkaar, het omkijken naar elkaar ofwel het Noaberschap te vergroten. 3. Te laten zien met welke (kleine) aanpassingen de zelfredzaamheid, mobiliteit en kwaliteit van het leven van mensen met een beperking kan worden vergroot. 4. Rekening te houden met inclusiviteit en de toegankelijkheid van initiatieven en activiteiten bij het verlenen van vergunningen en subsidies.
Wanneer	Doorlopend 2023 - 2026
Hoe	<ol style="list-style-type: none"> 1. We blijven aandacht houden voor bewustwording rondom uitvoering VN Verdrag Handicap door; <ol style="list-style-type: none"> a. Bijeenkomsten en activiteiten te blijven organiseren voor collega's, inwoners, ondernemers en (zorg)professionals. b. Zelf actief aan te sluiten bij bijeenkomsten en activiteiten die georganiseerd worden door anderen. c. Goede voorbeelden en resultaten te delen. d. Locatiebezoeken en schouwen uit te blijven voeren. e. Jaarlijkse deelname aan de week van de Toegankelijkheid. 2. Het netwerk van inwoners, dorpshuizen, (sport)verenigingen, vrijwilligers(organisaties) en andere partijen die zich inzetten voor deelname van mensen met een beperking verder te versterken. 3. Bij de beoordeling van vergunningen en subsidies kritisch te zijn op dat het te organiseren voor iedereen toegankelijk moet zijn. Indien dit niet het geval is gaan wij hierover in gesprek met de aanvrager.
Wie	Gemeente, Toegankelijk Noordenveld, inwoners, (horeca)ondernemers, winkeliers, zorgaanbieders, dorpshuizen, (sport)verenigingen, bedrijven en instellingen.
Financieel	Jaarlijks € 3000

2. Fysieke toegankelijkheid gebouwen

Wat	<p>Toegankelijkheid gaat ook over de bereikbaarheid, bruikbaarheid en uitgankelijkheid van een gebouw. Het VN Verdrag Handicap stelt dat openbare gebouwen voor iedereen toegankelijk moeten zijn.</p> <p>Het is daarom nodig om aanpassingen te doen die ervoor zorgen dat;</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Mensen met een beperking net als ieder ander het gebouw binnen kunnen komen. (geen tijdelijke hulpmiddelen of via een andere route) 2. Alle ruimtes, zalen en etages voor iedereen toegankelijk zijn en dat er gebruik gemaakt kan worden van alle faciliteiten, waaronder bijvoorbeeld kleedkamers en een (mindervaliden)toilet. 3. Mensen met een beperking ook bij noodsituaties veilig en zelfstandig gebruik kunnen maken van vluchtroutes en nooduitgangen. <p>Het is nodig om;</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. In gesprek te gaan/ blijven met winkeliers, ondernemers, bedrijven, instellingen en andere organisaties over wat zij kunnen/moeten doen om de toegankelijkheid voor bezoekers (en personeel) te vergroten. 2. Bij nieuwbouw, verbouw of renovatie aan de voorkant bij projecten betrokken te worden en zo advies te kunnen geven over hoe toegankelijkheid kan worden meegenomen.
Wanneer	Doorlopend 2023 - 2026
Hoe	<ol style="list-style-type: none"> 1. Op de Vastgoedlijst 2023 staan 49 gebouwen waar gemeente een verantwoordelijkheid heeft om de toegankelijkheid te vergroten. Dit zijn gebouwen in eigendom, gebouwen waar onderhoudsafspraken over bestaan of waar andere afspraken over bestaan. <ol style="list-style-type: none"> a. Voor een deel van deze gebouwen heeft een schouw plaatsgevonden en voor het andere deel volgen schouwen in de periode 2023-2026. Dit doen we samen met ervaringsdeskundigen van TN. Dit om te bepalen welke fysieke aanpassingen nodig zijn. b. Voor een deel van deze gebouwen zijn aanpassingen gedaan, staan aanpassingen gepland of volgen opdrachten/afspraken voor aanpassingen. We houden hierbij rekening met de plannings van de beheerders, gebruikers en besturen. 2. We zorgen ervoor dat we betrokken worden/zijn bij initiatieven die gaan over nieuwbouw, verbouw of renovatie in Noordenveld.
Wie	Gemeente, Toegankelijk Noordenveld, inwoners, gebruikers, beheerders, besturen
Financieel	Voor de uitvoering van deze opdracht is jaarlijks € 137.500 nodig, wat gelijk is aan voorgaande jaren. Daarnaast kan de opdracht alleen uitgevoerd worden als daarvoor voldoende capaciteit beschikbaar is.

3. Toegankelijkheid (digitale) informatie

Wat	<p>Het toegankelijk maken van informatie is wellicht één van de grootste uitdagingen waar de gemeente voor staat. Informatie moet voor iedereen toegankelijk en begrijpelijk zijn.</p> <p>Het is daarom nodig dat we ervoor zorgen dat;</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. We blijvend aandacht hebben voor hoe wij vanuit de gemeente communiceren met onze inwoners, hoe we informatie aanbieden en op welk niveau wij dit aanbieden. 2. Iedereen kan deelnemen aan het participatieve proces, dit betekent dat iedereen kan meedoen, invloed kan uitoefenen of inbreng kan hebben. 3. Alle bestaande websites voldoen aan de eisen voor toegankelijkheid (verplicht vanaf 2020) en we ervoor zorgen dat dit zo blijft. Alle bestaande apps (verplicht vanaf 2021) en ook nieuwe apps voldoen aan de eisen voor toegankelijkheid en dit zo blijft. 4. Informatie online en op social media voor iedereen toegankelijk is. 5. Dat we het bedrijfsleven, ondernemers en winkeliers informeren over wat de European Accesibility Act (EEA) welke in 2025 gaat betekenen.
Wanneer	Doorlopend 2023 - 2026
Hoe	<ol style="list-style-type: none"> 1. We gaan gemeentelijke informatie aanbieden op taalniveau B1, door; (geldt voor website, apps, brieven, beschikkingen, vergunningen en meer) <ol style="list-style-type: none"> a. Begrijpelijk schrijven op taalniveau B1 op te nemen in het introductieprogramma voor nieuwe medewerkers. b. (Her)start van het programma begrijpelijk schrijven eigen personeel. c. Plan aanpak laaggeletterdheid te ontwikkelen. d. Ook partijen die in opdracht van gemeente werken of die namens gemeente communiceren te vragen op taalniveau B1 te informeren. 2. Extra aandacht te geven aan de start/vorm van participatieve processen, zodat iedereen kan meedoen. 3. We nemen stappen om de toegankelijkheid van onze website(s) verder te vergroten. Bijvoorbeeld door met minder Pdf-bestanden te gaan werken. 4. Gemeente is verantwoordelijk voor alle andere websites, social media en andere kanalen die zij beheert of waaraan zij verbonden is. Er komt een social media plan voor het delen van informatie online. 5. We gaan actief informeren over deze nieuwe verplichtingen, wat digitale toegankelijkheid betekent en wat het kan brengen door hier tijdens bijeenkomsten aandacht aan te besteden en in informatie te voorzien.
Wie	Gemeente, Toegankelijk Noordenveld, inwoners, onderwijs, Biblionet, taalhuis, bedrijven, ondernemers en winkeliers
Financieel	<ol style="list-style-type: none"> 1. Veel van bovenstaande verplichtingen worden opgepakt vanuit het reguliere werk. 2. Voor het (project)plan aanpak laaggeletterdheid, wat in ontwikkeling is (afd. Communicatie), volgt mogelijk later een budgetaanvraag. 3. Aandacht/Bewustwording voor EEA 2025 word betaalt uit bewustwordingsbudget en Uitvoeringsagenda Economische Zaken (EZ).

4. Openbare ruimte

Wat	<p>De meeste openbare ruimtes bevinden zich in de buitenruimte ofwel in de open lucht. Denk aan winkelstraten, speeltuinen, pleinen, parken, bossen, visvijvers, zwemplassen, natuurgebieden, parkeerplaatsen, sportvelden of een evenemententerrein. Iedereen moet gebruik kunnen maken van de openbare ruimte. Iedereen is vrij om vrije tijd in te delen zoals men dat wil.</p> <p>Het is daarom nodig dat;</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. De openbare ruimte voor iedereen fysiek toegankelijk is. 2. Wandelpaden en fietspaden in het gebruik geschikt zijn voor iedereen. 3. Iedereen kan meedoen en gebruik kan maken van het aanbod van voorzieningen in de openbare ruimte. 4. Tegenwoordig hebben we vaker last van hevige regenval of juist droge hete periodes met veel zon. Het is belangrijk dat mensen (en zeker mensen met een kwetsbare gezondheid) voldoende mogelijkheden hebben om onderweg te schuilen.
Wanneer	Doorlopend 2023 - 2026
Hoe	<ol style="list-style-type: none"> 1. Toegankelijkheid is één van de kaders die voor alle projecten in de openbare ruimte geldt. <ol style="list-style-type: none"> a. Bij projecten gaan we al in een vroeg stadium in gesprek met Toegankelijk Noordenveld (TN) over toegankelijkheid. Er volg vanuit TN advies en TN wordt actief geïnformeerd of blijft actief betrokken. b. Samen met TN, Wijk- en dorpsbelangenverenigingen, Welzijn in Noordenveld (WiN) en inwoners voeren wij wijkshouwen uit. Daarbij worden zaken als toegankelijkheid en (zelfstandig) mee kunnen doen getoetst in de openbare ruimte. Beheer voert eventueel aanpassingen uit of doet het nodige onderhoud. 2. We blijven de toegankelijkheid in de buitenruimte vergroten door bijvoorbeeld te werken met minder steile (stoep)opgangen, juiste (half)verhardingen, bredere wandel- en/of fietspaden en nog veel meer. 3. <ol style="list-style-type: none"> a. We zorgen ervoor dat nieuwe voorzieningen die door gemeente geplaatst worden voor iedereen bereikbaar zijn en dat meedoen mogelijk is. Denk hierbij aan een nieuwe speeltuin, vissteiger, (picknick)bankjes, prullenbakken of informatieborden. b. We nemen toegankelijkheid als criterium mee voor de beoordeling van vergunningen en subsidies (dorpenfonds, fonds leefbaarheid en andere subsidies). 4. Is onderwerp in de te ontwikkelen Klimaatadaptatiestrategie van gemeente. Water- en hittestresskaarten laten duidelijk zien waar meer beschutting en/of rustplaatsen moeten komen.
Wie	Gemeente, Toegankelijk Noordenveld, Wijk- en dorpsbelangenverenigingen, Inwoners en partijen die activiteiten en/of evenementen organiseren
Financieel	<ol style="list-style-type: none"> 1. Kleine aanpassingen, regulier beheer en onderhoud ten laste van bestaande budgetten Beheer. 2. Voor grotere aanpassingen en aanpassingen naar aanleiding van wijkshouwen heeft Beheer een werkbudget nodig van ongeveer € 10.000 per jaar voor de periode van 4 jaar.

5. Toiletten in Noordenveld

<p>Wat</p>	<p>Volgens onderzoek blijft 25% van alle Nederlanders soms tot regelmatig thuis vanwege een gebrek aan voldoende toiletten. Ook in Noordenveld blijven om die reden mensen thuis, gaan weinig de deur uit of zijn snel weer thuis. Dit vanwege de angst niet tijdig of helemaal geen toilet te kunnen vinden. Dit kan leiden tot eenzaamheid en sociaal isolement tot gevolg hebben. Meer toegankelijke toiletten in de gemeente vergroot de zelfredzaamheid van mensen en zorgt er mede voor dat mensen eropuit gaan, meer bewegen en kunnen meedoen.</p> <p>Om die reden gaan we;</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Het aantal opengestelde toiletten in Noordenveld vergroten 2. De toegankelijkheid van opengestelde toiletten in Noordenveld vergroten 3. Alle opengestelde toiletten in Noordenveld opvoeren in de Hoge Nood app 4. Aan de slag met de normen van de toiletalliantie en samen met partners onderzoeken naar wat mogelijk is om; <ol style="list-style-type: none"> a. Het aantal openbare toiletten in de gemeente te vergroten. Voor verblijfsgebieden met meer dan 2000 voetgangers per dag stelt de toiletalliantie de norm van max. 500 meter tussen openbare toiletten. b. Om de 25 km een toilet langs fietspaden c. Om de 5 km een toilet langs wandelpaden d. Een toilet op elke parkeerplaats bij een natuur- of recreatiegebied
<p>Wanneer</p>	<p>2023 - 2026</p>
<p>Hoe</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. In gesprek te gaan met inwoners, (horeca)ondernemers, winkeliers, zorgaanbieders, dorpsbesturen en (sport)verenigingsbesturen over openstelling van het toilet en deze toe te voegen aan de HogeNood app. 2. In gemeentelijke gebouwen toegankelijke (mindervaliden)toiletten te realiseren en op te nemen in de HogeNood app. 3. Samen met partijen te onderzoeken welke mogelijkheden er bestaan om het aantal openbare (natuur)toiletten in Noordenveld te vergroten.
<p>Wie</p>	<p>Gemeente, Toegankelijk Noordenveld, inwoners, (horeca)ondernemers, zakenkring(en) en winkeliers(verenigingen), dorpsbesturen, (sport)verenigingsbesturen, natuurorganisaties en zorgaanbieders</p>
<p>Financieel</p>	<p>Kosten voor een openbaar mindervalidentoilet/buitenruimte € 60.000 - € 80.000 Kosten voor een openbaar mindervalidentoilet/inpandig € 80.000 - € 120.000 Kosten voor een openbaar mindervalidentoilet variant natuur € 10.000 – € 15.000 Kosten zijn sterk afhankelijk van locatie en/of beschikbare (nuts) voorzieningen Verder moet er rekening gehouden worden met eigenaarschap en de kosten voor schoonmaak, beheer en onderhoud. (nader te bepalen)</p> <p>Op basis van de uitkomsten van het onderzoek en na afstemming met partijen is duidelijk welke voorstellen er voor welke locatie(s) gedaan worden.</p> <p>Dekking: deels uit budget fysieke toegankelijkheid gebouwen / deels nader te bepalen en/of op basis van cofinanciering.</p>

6. Dementievriendelijke gemeente

Wat	<p>Noordenveld wil een dementievriendelijke gemeente zijn. Als gevolg van de vergrijzing zal het aantal mensen met dementie explosief stijgen. In Noordenveld leven op dit moment 730 mensen met dementie en dit aantal groeit door naar 1100 mensen in 2030. We vinden het belangrijk dat deze mensen zo lang mogelijk zelfstandig kunnen meedoen. Volgens artsen en onderzoekers is dementie de volksziekte met de hoogste ziektelast voor de patiënt. 70% van de mensen woont thuis en ontvangt mantelzorg. Veel mantelzorgers geven aan overbelast te zijn.</p> <p>Het is daarom nodig dat we uitvoering blijven geven aan het convenant dementievriendelijk Drenthe en;</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Inwoners bewust maken van de impact van dementie voor mensen met dementie, hun omgeving en de samenleving als geheel. 2. Bevorderen dat mensen met dementie zo lang mogelijk zelfstandig mee kunnen blijven doen in de samenleving. 3. De lokale samenwerking tussen gemeente, (zorg)professionals, welzijnswerkers, vrijwilligers, casemanagers, huisartsen en andere partijen blijven stimuleren. 4. Zorgen voor goede en laagdrempelige informatie, ondersteuning en respijtzorg voor mantelzorgers.
Wanneer	Doorlopend 2023 – 2026
Hoe	<ol style="list-style-type: none"> 1. We werken aan meer bewustwording voor dementie door; <ol style="list-style-type: none"> a. bewustwordingscampagnes en activiteiten te organiseren. b. door trainingen voor eigen personeel, inwoners, vrijwilligers en ondernemers te gaan organiseren om zo de kennis over dementie te vergroten en zodat mensen de signalen leren herkennen. 2. Door te zorgen voor passende daginvulling, respijtzorg, lotgenotencontact en ontmoetingsplekken voor mensen met dementie en mantelzorgers. 3. Door de brede werkgroep dementievriendelijk Noordenveld structureel bijeen te laten komen en uit te breiden. Door elkaar goed te leren kennen, samen te werken, samen te organiseren en kennis uit te wisselen. 4. Door samen met Welzijn in Noordenveld en het Contactpunt Mantelzorg uitvoering te geven aan het jaarplan en de uitvoeringsagenda Mantelzorg.
Wie	Gemeente, WiN, toegankelijk Noordenveld, (Zorg)professionals, inwoners, casemanagers, huisartsen en vrijwilligers.
Financieel	<p>Kosten voor trainingen samendementievriendelijk:</p> <p>Een online training is voor iedereen kosteloos</p> <p>Een groepstraining op locatie voor niet commerciële partij per deelnemer € 15,-</p> <p>Een groepstraining op locatie voor commerciële partij per deelnemer € 25,-</p> <p>Een groepstraining op locatie voor inwoners en vrijwilligers is kosteloos</p> <p>Dekking: deels zelf door de organiserende bedrijven, ondernemers en winkeliers, deels middels cofinanciering en deels voor gemeente (bewustwordingsbudget LIA en budget Economische zaken(EZ))</p>

Gemeente Noordenveld

E-mail: postbus@gemeentenoordenveld.nl
WhatsApp: 06 – 10 10 11 48
Telefoonnummer: 050 – 50 27 222
Postadres: Postbus 109, 9300 AC Roden
Bezoekadres: Raadhuisstraat 1, 9301 AA Roden

Stichting Toegankelijk Noordenveld voor iedereen

E-mail: info@toegankelijknoordenveld.nl
Website: www.toegankelijknoordenveld.nl

Versie, juli 2023